

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/105/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614205498
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1614205498.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a členov senátu JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: I. S.Z., T.. XX.X.XXXX, H. W. XXX, K., právne zast. JUDr. Ľubica Sopková, s.r.o., so sídlom Hlavná 25, Košice, IČO: 48 301 728 proti žalovanej: W. I., T.. XX.XX.XXXX, H. R. XXX, K., zast. JUDr. Petrom Schmidlom, advokátom, so sídlom Záhorácka 11/A, Malacky, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 24. júla 2018, č.k. 5C 239/2014-257, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa **z r u š u j e** a vec sa mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyporiadal zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že kuchynskú linku v hodnote 500,- eur, botník v hodnote 15,- eur, oplotenie pozemku a stípy v hodnote 200,- eur, bazén v hodnote 100,- eur, koberec do obývačky 4x4,5 m v hodnote 30,- eur, madlo na vchodových dverách v hodnote 30,- eur, plátenná skriňa v hodnote 66,- eur, manželská posteľ v hodnote 66,- eur a drevené skrine v hodnote 66,- eur prikázal do vlastníctva žalovanej. Zároveň rozhodol o finančnej čiastke vo výške 198,34 eur vedenej na účte v Prima Banka Slovensko, a.s. k 15.4.2014. Žalovanej uložil povinnosť vydať žalobcovi 6 kusov pohárov - hrnčekov, 5 - dielnu súpravu hrncov, 6 kusov plastových misiek ako aj povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 1.471,45 eur, všetko v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania; žalobcovi aj žalovanej uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 33,- eur každému zvlášť a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. V dôvodoch napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 20.5.2014 doplnenou podaním z 15.10.2014 domáhal vyporiadania vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), keď mal za to, že predmetom vyporiadania majú byť jeho vlastné finančné úspory vo výške 4.500 eur z roku 2011, peňažná čiastka 8.000 eur pôvodne určená na kúpu bytu v I., ktoré žalovaná použila bez jeho vedomia a vložila na svoj účet; poisťka zrušená v roku 2013, ktorá bola prevedená na spoločný účet účastníkov vo výške 2.150 eur a spoločné úspory vo výške 1.350 eur, kuchynská linku v hodnote 1.000 eur, ďalšie veci potrebné do kúpeľne, sušička. Predmetom vyporiadania má byť aj dlh za úhradu internetu a platba za kotel, sankcia hradená v roku 2012 daňovému úradu vo výške 1.700 eur a sociálnej poisťovni vo výške 1.000 eur za žalovanú, peňažné prostriedky na účte stavebného sporenia. Podaním zo dňa 15.10.2014 upresnil majetok, ktorý má byť predmetom vyporiadania, keď uviedol, že ide o jeho vlastné finančné prostriedky vo výške 9.877 eur, náklady na muzikantov, fotografa a svadobné auto hodnote 1.000 eur, 6 ks pohárov v hodnote 20 eur, 30m² parkiet a ich pokládka v rodinnom dome v hodnote 400 eur, 5 dielna súprava hrncov v hodnote 100 eur, 6 ks plastových misiek v hodnote 50 eur, vešiak do chodby v hodnote 50 eur, deka od zamestnávateľa, osušky, skrinka s umývadlom za 100 eur, 3 ks vodovodných batérii za 150 eur, kuchynskú linku za 1.000 eur botník za 30 eur, obklady do kúpeľne za 800 eur, kachličky do kúpeľne za 400 eur, prácu za

obklad keramickej dlažby za 600 eur, práčku Zanussi za 400 eur, sušičku Zanussi za 350 eur, vešiak do chodby za 50 eur, náklady na vymeranie pozemku a stavby za 300 eur, náklady na znalecký posudok za 250 eur, projekt rodinného domu za 2.200 eur, úhrada stavebného materiálu za 635 eur, 20 fúr zeminy v hodnote 3.000 eur, oplatenie a stĺpy na pozemku v hodnote 590 eur, posuvné dvere do spálne za 450 eur, bazén za 100 eur, koberec do obývačky za 140 eur, madlo na vchodové dvere za 100 eur, plastová skruž za 120 eur, 40m² soklového polysterénu za 100 eur, stavebný materiál za 1.000 eur, okrasné kamene v objeme 1t za 250 eur, plátená skriňa - 3 ks za 200 eur, manželská posteľ z roku 2014 za 200 eur, drevená skriňa 3 ks za 400 eur. Súd prvej inštancie odkázal tiež na procesnú obranu žalovanej, ktorou spochybnila žalobcom označenú masu BSM a správnosť ním navrhovaného spôsob vyporiadania BSM.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že manželstvo sporových strán uzavreté dňa 28.8.2010 bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Malacky z 27.3.2014 sp. zn. 8P/293/2013, právoplatným dňa 27.3.2014. Ďalej zistil, že počas trvania manželstva strany sporu nadobudli výlučne vlastníctvo k huteľným veciam a peňažným prostriedkom. Skonštatoval, že žalobca okrem existencie peňažnej čiastky 9.877,08 eur nepreukázal, že by ku dňu zániku BSM existovali aj iné spoločné peňažné prostriedky, ktoré by mali byť predmetom vyporiadania. Nepreukázal tvrdenie, že počas trvania manželstva boli prevedené na spoločný účet prostriedky z jeho poisťky, a že tieto peniaze existovali ku dňu zániku BSM, rovnako nepreukázal existenciu prostriedkov získaných stavebným sporením, ani existenciu ním tvrdenej peňažnej hotovosti ku dňu zániku BSM. Podľa súdu prvej inštancie bolo potrebné rozhodnúť iba o peňažných prostriedkoch existujúcich a zistených ku dňu zániku BSM, pričom sa jednalo o sumu 198,43 eur vedenú na účte žalovanej v Prima Banke Slovensko, a.s.

4. Súd prvej inštancie, právne odkazujúc na ust. § 143, § 145 ods. 1, § 149 ods. 1, 3, § 150 Obč. zák. uzavrel, že v konaní nebolo preukázané žiadnymi listinnými dôkazmi, ani výpoveďou svedkov, že ku dňu zániku BSM existovali aj iné finančné prostriedky okrem tých, ktorých existenciu zistil v peňažnom ústave na účte žalovanej, a o ktorých aj rozhodol. Okrem týchto finančných prostriedkov počas trvania manželstva vložili strany sporu na účty v peňažnom ústave peňažné prostriedky svojim maloletým deťom, ktoré však podľa súdu prvej inštancie nemôžu byť predmetom vyporiadania BSM. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že o vyporiadani huteľných vecí rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku rozsudku, pričom pri rozhodovaní o tom, ktoré z huteľných vecí majú byť prikázané ktorému účastníkovi vychádzal z toho, kto ich naozaj aj reálne v súčasnosti využíva, čo medzi stranami nebolo sporné. Pri výške ocenenia huteľných vecí vychádzal z tvrdení účastníkov a v prípade niektorých vecí rozhodol podľa svojej voľnej úvahy. Dodal, že pri všetkých huteľných veciach sa jedná o veci, najmä bytové zariadenie, ktoré už nie je nové, pričom je vo všeobecnosti známe, že hodnota bytového zariadenia jeho používaním prudko klesá, keďže huteľné veci sa rýchlo opotrebovávajú fyzicky a starnú aj morálne. Hodnotu vecí uvedených vo výroku rozsudku považoval za primeranú, pričom v niektorých prípadoch sa odchýlil od názoru účastníkov na ich hodnotu, v niektorých prípadoch rešpektoval ich hodnotu tak, ako ju sami uviedli a navrhli. Pokiaľ išlo o dlhy, ktoré žiadal žalobca vypsoriadať, súd prvej inštancie ozrejmil, že ak žalobca tvrdil, že za žalovanú zaplatil finančný príspevok, ktorý jej bol poskytnutý na samostatne zárobkovú činnosť, podľa potvrdenia ÚPSVaR Malacky zo dňa 25.09.2011 žalovaná dňa 30.06.2010 ukončila prevádzkovanie živnosti a z dôvodu nedodržania podmienok poskytnutia finančného príspevku vrátila dňa 21.1.2011 sumu 1.671,55 eur. Podľa súdu prvej inštancie je zrejmé, že táto peňažná čiastka bola vrátená počas trvania manželstva z prostriedkov BSM a preto žalobcovi vznikol z titulu vyporiadania BSM nárok na polovicu z uvedenej čiastky, t.j. na sumu 835,78 eur, ktorú mu spolu s ostatnými položkami priznal. Pokiaľ išlo o dar, ktorý mal byť žalobcovi počas trvania manželstva poukázaný, súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by ku dňu zániku BSM existovali finančné prostriedky, ktoré by patrili výlučne iba žalobcovi. Pokiaľ takýto dar existoval, bol v priebehu manželstva použitý na bežnú spotrebu. Ohľadom finančných nákladov, ktoré vznikli v súvislosti s predpokladanou, ale nezrealizovanou výstavbou rodinného domu, súd prvej inštancie uviedol, že projekt rodinného domu financovali obaja bývalí manželia rovným dielom, keď z pokladničných odkladov založených v spise vyplýva že tak žalobca, ako aj žalovaná zaplatili za projekt rovnakú sumu po 1.100 eur. Rovnako ako pri nákladoch za znalecký posudok ide o spotrebované finančné prostriedky, ktoré nemôžu byť predmetom vyporiadania BSM. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie vyporiadal iba všeobecnú hodnotu huteľných vecí patriacich do BSM. Pri rozhodovaní o tom, komu prikázať veci do vlastníctva vychádzal z účelnosti ich využitia. Huteľné veci, o ktorých prikázanie do vlastníctva žalovanej rozhodol, tieto aj reálne využíva, rovnako jej prikázal do vlastníctva peňažnú čiastku vedenú na účte, ktorého je vlastníkom vo výške 198,34 eur. V prípade rozhodnutia o vydaní vecí rozhodol o povinnosti žalovanej vydať veci uvedené vo výroku rozsudku, keďže nebolo sporné, že sú vlastníctvom žalobcu a neboli mu vydané. Súd prvej inštancie dodal, že v prejednávanej veci

nevyšli najavo také skutočnosti, ktorý by opodstatňovali, aby sa odchyľil od zásady rovnosti podielu bývalých manželov na spoločnom majetku. Uzavrel, že z vykonaného dokazovania zistil, že všeobecná hodnota majetku patriaceho do BSM činí 1.271,34 eur, z toho hodnota hnuťelných vecí je spolu 1.073,- eur a zvyšok (zrejme mal súd prvej inštancie na mysli sumu 198,34 eur, poznámka odvolacieho súdu) peňažné prostriedky žalovanej ku dňu zániku BSM vedené v Prima Banka, a.s. Uzavrel, že medzi účastníkmi konania neprišlo k dohode o všeobecnej hodnote hnuťelných vecí, preto bola všeobecná hodnota hnuťelných vecí určená úvahou súdu, ktorá vychádzala z návrhov účastníkov. Zdôraznil, že súd mohol vyporiadať iba majetok, ktorého existencia bola zistená ku dňu zániku BSM a nie domnelý alebo predpokladaný majetok, ktorého existencia ku dňu zániku BSM nebola preukázaná.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na ich náhradu argumentujúc, že každému z nich priznal polovicu spoločného majetku.

6. O poplatkovej povinnosti strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, položky 6 písm. b) v platnom znení. Za základ súdneho poplatku stanovil sumu 1.271,34 eur.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhol odvolaciemu súdu, aby ho v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie viackrát pochybil pri vyhodnotení jednotlivých dôkazov, ako aj pri úvahách vedúcich k ustáleniu a ohodnoteniu rozsahu majetkových položiek BSM, z dôvodu ktorých bol pri vyporiadaní BSM ukrátený. Namietal skutkový záver súdu prvej inštancie, že pred vstupom do manželstva disponoval finančnou hotovosťou 9.877 eur, nakoľko správne išlo o sumu 10.387 eur. Úspory žalobcu vo svojej svedeckej výpovedi potvrdil matka žalobcu, ktorá rovnako potvrdila, že žalobca tieto úspory vniesol do manželstva. Taktiež svedkyňa vypovedala, že deň po svadbe, ako aj na Vianoce v roku konania svadby (2010) darovali spolu s manželom žalobcovi dvakrát sumu po 5.000 eur a každý následný rok vždy na Vianoce sumu 1.000 eur. V zmysle konštantnej judikatúry sa vnesené finančné prostriedky jedného z manželov, ktoré sú použité na úhradu bežnej spotreby, nezapočítavajú do masy BSM. V prejednávacom prípade však nešlo o spotrebovanie žalobcom vnesených finančných prostriedkov na bežnú spotrebu, ale prostredníctvom týchto peňazí boli uhradené náklady na svadbu, bolo zaobstarané vybavenie a zariadenie domácnosti (posteľ, skriňa, komoda, botník, práčka, vysávač, 3 ks vodovodných batérii, obklady do kúpeľne a kuchyne, úhradu za prácu obkladač, kuchynská linka, skrinka s umývadlom a 30m² parkiet, vrátane ich pokládky). Z týchto prostriedkov bola taktiež vyplatený dlh žalovanej voči ÚPSVaR Malacky vo výške 1.671,55 eur. Z uvedeného rozsahu majetkových hodnôt bola žalobcovi priznaná len náhrada za botník vo výške 7,50 eur, náhrada za kuchynskú linku 250 eur a polovica z výšky vráteného príspevku ÚPSVaR vo výške 835,78 eur; žiadne ďalšie položky z majetkových hodnôt, ktoré preukázateľne tvoria súčasť nehnuteľnosti, v ktorej sporové strany spoločne bývali, neboli do masy BSM zahrnuté. Žalobca ďalej namietal, že hoci nebolo ohľadom výšky zostatkových majetkových hodnôt jednotlivých vecí tvoriacich masu BSM nariadené znalecké dokazovanie, súd prvej inštancie ich ocenil voľnou úvahou príliš nízko. Prihliadnuc na dobu používania týchto vecí od ich nadobudnutia do okamihu ukončenia BSM uplynulo len cca. 3,5 roka. S ohľadom na tento vek a mieru opotrebenie je možné uvažovať o amortizácii na úrovni cca. 20-30%, nie 80%-90%, ktorú stanovil súd prvej inštancie. Tieto položky boli hradené z výlučných prostriedkov žalobcu a ku dňu zániku BSM boli súčasťou nehnuteľnosti, v ktorej žalobca so žalovanou spoločne bývali. Žalobca v tejto súvislosti dodal, že kuchynskú linku, obklady do kúpeľne, obklady do kuchyne, 30 m² parkiet, vodovodné batérie a skrinku s umývadlom nie je možné vysporiadať ako samostatný predmet BSM, keďže sa nachádzajú v domovej nehnuteľnosti vo vlastníctve tretej osoby (rodičia žalovanej) a predstavujú súčasť rodinného domu ako hlavnej veci a tieto položky je nevyhnutné vysporiadať ako trvajúcu pohľadávku žalobcu voči vlastníkom nehnuteľnosti z toho dôvodu, že na tieto veci žalobca vynaložil vlastné peňažné prostriedky v sume 3.450 eur. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie mu priznal v súvislosti s plánovanou výstavbou rodinného domu len náhradu za pletivo a stĺpy v hodnote 100,- eur a vo vzťahu k zemine na vyrovnanie pozemku sa bez ďalšieho priklonil k svedeckej výpovedi G. I., ktorý sa vyjadril, že zemina na vyrovnanie pozemku má len minimálnu hodnotu. Žalobca na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 42/72 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 347/09-13. Má za to, že svojou činnosťou na pozemku investoval svoje finančné prostriedky do komodít, ktoré hodnotu pozemku zvýšili (cena zeminy, jej dovoz, hodnotu stĺpov, pletiva, či práce potrebné na montáž plotu). Ako správny postup sa preto javí vyčíslenie hodnoty tejto investície ku dňu vyporiadania,

a to zistením rozdielu medzi hodnotou pozemku pred investíciou a po nej. Následný rozdiel je potrebné vyporiadať ako trvajúcu pohľadávku žalobcu voči žalovanej ako vlastníkovi pozemku z toho dôvodu, že na tieto veci použil vlastné finančné prostriedky v sume 3.590 eur. Súdu prvej inštancie bol predložený dôkaz - Výpis z účtu Prvej stavebnej sporiteľne za rok 2014 vedený na meno žalovanej, ktorý mal ku dňu 1.4.2014 zostatok na účte vo výške 2.137,72 eur. Stavebné sporenie bolo zriadené dňa 11.3.2011, teda za trvania manželstva a sumy vkladané na uvedené sporenie pochádzali z BSM. Napriek tomu súd prvej inštancie uvedenú položku nezahrnul do masy BSM a nevyporiadal ju. Žalobca opustil spoločnú domácnosť v júli 2013, k uvedenému obdobiu mali sporové strany na spoločnom účte v Prima banke úspory vo výške 8.000 eur, ktoré žalovaná vybrala a následne bez súhlasu žalobcu vložila na účty maloletých detí. Tieto finančné prostriedky však neboli sporené za účelom ich následného prevedenia na sporiace účty maloletých detí, žalobkyňa ich previedla svojvoľne bez toho, aby k uvedenému právnomu úkonu mala súhlas žalobcu. Ako vyplýva zo Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk R 46/1966, plnenie tretej osobe, na ktoré nie je právny dôvod, alebo poskytnutie daru nepatrnej hodnoty nie je bežnou vecou, ak jeden z manželov disponoval spoločnou vecou spôsobom, ktorý je v rozpore s ust. § 145 ods. 1 Obč. zák., je takýto právny úkon neplatný. S ohľadom na tento právny záver, je právny úkon žalovanej neplatný s účinkami ex tunc a z tohto dôvodu sa domáha zaradenia sumy 8.000 eur do masy BSM a jej následného vyporiadania.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj žalovaná a napadla ním výrok o trovách konania (výrok V). Dôvodila, že pokiaľ ide o napadnutý výrok, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a konanie v tejto časti má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) a h) C.s.p.). Argumentovala tým, že rozhodnutie o trovách konania nereflektuje skutočný stav jej úspechu v spore, ktorý nie je zanedbateľný. Počas konania poukazovala na nedôvodnosť väčšiny nárokov žalobcu a navrhovala aj mimosúdnu dohodu. V zmysle uvedeného potom zastáva názor, že je potrebné náhradu trov konania pomerne rozdeliť podľa pomeru úspechu strán sporu, kde jednoznačne prevyšuje jej úspech nad úspechom žalobcu, z ktorého dôvodu nemožno považovať úspech strán za rovnaký. Súd prvej inštancie sa totiž pri vyporiadaní BSM priklonil skôr k jej návrhom, z ktorého dôvodu je úspech žalobcu v konaní nepatrný. Poukázala na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 7Co 47/2014 z 31.3.2014 v zmysle ktorého úspech vo veci sa zaisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. V danom prípade žiadal žalobca o priznanie sumy vo výške nad 37.000,- eur, pričom pri porovnaní uplatnenej sumy s výrokom napadnutého rozsudku je nepochybné, že jeho úspech v konaní nie je značný. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom výroku tak, že jej prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 %.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že napadnutý rozsudok vo veci samej považuje za zákonný a spravodlivý a navrhuje ho potvrdiť. K odvolacej argumentácii žalobcu uviedla, že hotovosť, ktorou žalobca disponoval pred vstupom do manželstva nie je právne relevantná bez dôkazov svedčiacich o tom, do akého konkrétneho spoločného majetku, alebo do akého majetku žalovanej mal tieto prostriedky žalobca investovať a kedy sa tak malo stať. K námietke žalobcu ohľadom nízkeho ocenenia hnutelných vecí žalovaná poukázala na žalobcovu pasivitu, ktorý v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Ďalej uviedla, že nie je zrejmé, na základe čoho má byť preukázané, že ďalšie majetkové položky tvoria súčasť nehnuteľnosti. Zdôraznila, že v konaní celkom jednoznačne vyvrátila tvrdenia žalobcu o tom, čo podľa jeho predstáv patrí do masy BSM. Nepovažuje za správnu argumentáciu, že ako sporová strana má preukazovať jeho tvrdenia. Uviedla, že v prebiehajúcom konaní je možné vyporiadať iba majetok medzi bývalými manželmi. K výpisu z účtu Prvej stavebnej sporiteľne za rok 2014 uviedla, že peňažné prostriedky vedené na tomto účte sú majetkom maloletých, v prospech ktorých sú tieto sporené. Žalovaná zmenila osobu disponenta k tomuto účtu z dôvodu, že žalobca chcel tieto vybrať a použiť na kúpu bytu vo svoj prospech, tak ako sa to snažil urobiť zo spoločných prostriedkov manželov v roku 2013. Na záver uviedla, že žalobca doposiaľ v konaní nenamietal prevod finančných prostriedkov, teda tento úkon je platný v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka, nakoľko už uplynula premlčacia lehota, ktorá by umožňovala žalobcovi namietat' relatívnu neplatnosť právneho úkonu, pričom o tejto skutočnosti vedel už v dostatočnom predstihu.

10. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovanej uviedol, že v konaní predložil všetky dôkazy na preukázanie jeho tvrdení, rovnako navrhoval súdu prvej inštancie dôkazy, ktoré považoval za potrebné vykonať na riadne zistenie masy BSM. Zdôraznil, že žalovaná disponuje viacerými dôkazmi, ktoré však odmietla súdu prvého stupňa predložiť (napr. dôkazy o tom, že sumu 8.000,- eur vložila na bankový účet). Žalobca teda nemôže niesť procesnú zodpovednosť za nespoluprácu žalovanej so súdom a rovnako nesmie byť sankcionovaný za takéto konanie žalovanej. K tvrdeniu žalovanej, že nepreukázal, do akého konkrétneho majetku investoval peňažnú hotovosť vnesenú do manželstva namietal, že aj

investície do zariadenia a vybavenia spoločnej domácnosti v konaní sama potvrdila. Keďže v tom čase bývalí manželia nemali žiadne spoločné úspory a žalovaná nevnesla do manželstva žiadne peňažné prostriedky, je podľa žalobcu jednoznačné, že všetky investície do hnutelného majetku strán sporu boli zrealizované práve z peňažných prostriedkov vnesených do manželstva ním.

11. Žalovaná v duplike na vyjadrenie žalobcu poukázala na dôkaznú núdzu žalobcu.

12. Odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi, nie však rozsahom odvolania (§ 379 písm. c), § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a ďalší obsah spisového materiálu, prejednal obe odvolania sporových strán a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Vyporiadanie BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t. j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka jednotlivých hodnôt majetku bývalých manželov. Predmetom vyporiadania BSM je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku. Vyporiadanie BSM sa vykonáva ako vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, to znamená, že do úvahy sa berú a vyporiadávajú aj pohľadávky a dlhy vzniknuté za trvania manželstva účastníkov a ich spoločného hospodárenia. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Základnou zásadou pre vykonanie vyporiadania BSM je, že podiely oboch manželov sú rovnaké (princíp parity). Z tejto zásady však zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom. Výšku podielov môže ovplyvniť napríklad skutočnosť, že niektorý z manželov sa napriek svojim schopnostiam a možnostiam nestaral o rodinu, že sa nepričiňoval (hoci mohol) o nadobudnutie a zveľaďovanie spoločných vecí a podobne. V rámci vyporiadania BSM súd musí prihliadnuť na to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na oddelený (samostatný) majetok niektorého z manželov. Na druhej strane, manžel, ktorý vynaložil na spoločný majetok prostriedky, ktoré boli jeho výlučným vlastníctvom, je oprávnený požadovať, aby mu bola vrátená hodnota takto vynaložených prostriedkov späť do jeho výlučného vlastníctva.

14. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyporiadal BSM sporových strán, avšak z odôvodnenia rozsudku nie je zrejماً konkrétna masa BSM, ktorú v konaní ustálil, na podklade akých kritérií (zistení) tak postupoval (najmä pokiaľ išlo o hnutelné veci) a v dôvodoch rozsudku absentuje aj konkrétna úvaha, ktorou sa pri určení hodnoty hnutelných vecí riadil. V tomto smere je napadnutý rozsudok nepreskúmateľným. Súd prvej inštancie totiž v ods. 21 napadnutého rozsudku ohľadom vyporiadovaných hnutelných vecí len vágne uviedol, že „pri hnutelných veciach, najmä bytových veciach ide o veci, ktoré nie sú už nové, pričom je všeobecne známe, že hodnota bytového zariadenia jeho používaním prudko klesá, keďže hnutelné veci sa rýchlo opotrebúvajú fyzicky a starnú aj morálne. Súd považoval hodnotu vecí uvedených vo výroku za primeranú, v niektorých prípadoch sa odchýlil od názoru účastníkov na hodnotu vecí, v niektorých prípadoch rešpektoval ich hodnotu tak ako to sami uviedli a navrhli.“ Pokiaľ ide o ocenenie hnutelných vecí, ktoré tvoria masu BSM (botník, madlo, koberec, kuchynská linka, bazén, plátená skriňa, manželská posteľ, drevené skrine, atď.) je namieste, aby súd z dôvodu procesnej ekonomiky za aktívnej súčinnosti sporových strán preferoval dohodu sporových strán (cena znaleckých, prípadne iných odborných posudkov by zjavne prevýšila samotnú hodnotu oceňovaných vecí, poznámka odvolacieho súdu); pokiaľ však k tejto dohode nedôjde (a nebude daný ani procesný návrh na znalecké dokazovanie za účelom určenia ich hodnoty), určí súd ich hodnotu voľnou úvahou, ktorá však musí byť v odôvodnení rozhodnutia náležite ozrejmená. Úvaha súdu sa teda musí opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nielenže nie je zrejماً, v akých položkách došlo medzi sporovými stranami k dohode ohľadom hodnoty hnutelných vecí, v akých položkách zhoda nebola, naviac, ohľadom týchto vecí absentuje aj konkrétna úvaha, ktoré viedli súd prvej inštancie na stanovenie tej ktorej hodnoty vyporiadovaných hnutelných vecí. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie dostupné amortizačné tabuľky zohľadňujúce druh (charakter) hnutelnej veci a jej vek, ktoré by mohli byť za procesnej situácie, kedy sporové strany nie sú ochotné dospieť k dohode ohľadom hodnoty vecí, sú procesne pasívne, nepredložili relevantný dôkaz o hodnote hnutelných ku dňu zániku manželstva a nedali ani procesný návrh na znalecké dokazovanie za účelom určenia ich hodnoty, použiteľné. Tieto v prípade hnutelných vecí vo veku 3 rokov (ako je to v prejednávacom prípade) predpokladajú amortizáciu cca. 50%, na čom by mohla byť zhoda oboch sporových strán.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu k pochybeniu došlo aj v tom, že sa súd prvej inštancie nevyporiadal s finančnou čiastkou 8.000 eur, ktorú (ako vyplýva zo zhodných tvrdení strán sporu) dňa 24.7.2013 (viď

aj listinný dôkaz na čl. 67) vybral žalobca zo spoločného účtu manželov v Prima banke Slovensko, a.s., a ktorú následne vzala do svojej dispozície žalovaná. Pokiaľ totiž žalovaná nepreukáže, že tieto prostriedky boli počas trvania manželstva akceptovateľným spôsobom spotrebované, tieto tvorili súčasť BSM sporových strán ku dňu jeho zániku a je potrebné ich vyporiadať. Prípadná obrana žalovanej, že tieto finančné prostriedky vložila na účet vedený v prospech maloletých detí (ktorého je výlučnou disponentkou), z ktorého dôvodu netvorí masu BSM, je bezpredmetná, pretože takýto vklad sám o sebe nespôsobil zmenu vlastníctva k týmto peňažným prostriedkom. Pokiaľ žalovaná nepreukáže relevantný právny titul preukazujúci prevod vlastníckeho práva k tejto finančnej čiastke v prospech maloletých detí (napr. darovaciu zmluvu, ktorá by bola s ohľadom na existujúcu kolíziu záujmov schválená poručenským súdom - § 31 ods. 2 Zákona o rodine, § 28 Obč. zák.), tieto prostriedky tvoria masu BSM, ktorá musí byť vyporiadaná v zmysle základných zásad vyporiadania BSM (§ 150 Obč. zák.).

16. Pokiaľ ide o finančnú čiastku, ktorú mal žalobca vložiť zo svojich výlučných prostriedkov do nehnuteľnosti (rodinného domu) patriacej tretej osobe, ide o nárok, ktorý nemôže byť predmetom vyporiadania BSM. Nešlo totiž o jeho investíciu do spoločného majetku manželov (§ 150 Obč. zák.), ale o prípadnú náhradovú pohľadávku, ktorú si mal uplatniť voči vlastníkovi tejto nehnuteľnosti. Tvrdenie žalobcu, že v čase realizovania tejto investície nemal vedomosť o skutočnom vlastníkovi rodinného domu, v ktorom mal v čase trvania manželstva odvodené užívacie právo, je podľa názoru odvolacieho súdu účelové a neobstojí. Jednak z dôvodu, že spolu so žalovanou plánovali výstavbu vlastného rodinného domu na pozemku žalovanej, a tiež preto, že vlastníctvo k nehnuteľnostiam je evidované vo verejne dostupnom registri (kataster nehnuteľností).

17. Odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o otázku dôkazného bremena v konaní o vyporiadanie BSM, to zaťažuje tú sporovú stranu, ktorá tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce ku dňu zániku manželstva patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a treba ich vyporiadať. Rovnako dôkazné bremeno zaťažuje tú sporovú stranu, ktorá tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jeho oddeleného majetku. V danom prípade je teda výlučne na žalobcovi, aby hodnoverne preukázal, že svoje vlastné finančné prostriedky použil na majetok v BSM. Skutočnosť, že pred vstupom do manželstva disponoval finančnou sumou cca. 10.000 eur sama o sebe na preukázanie jeho tvrdenia nepostačuje.

18. Zohľadniac vyššie uvedené odvolací súd odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne vec prejednať, v naznačenom smere, za súčinnosti sporových strán zopakovať a doplniť dokazovanie (najmä pokiaľ ide o ustálenie konkrétnej masy BSM a jeho hodnoty), jeho výsledky riadne vyhodnotiť (čl. 15 Základných zásad C.s.p. a ust. § 191 ods. 1 C.s.p.) a zohľadniac zásady vyporiadania uvedené v ust. § 150 Obč. zák. vo veci spravodlivo rozhodnúť. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní (ust. § 220 C.s.p.). Odvolací súd dodáva, že pre určenie, ktoré konkrétne veci majú byť každému z manželov pridelené zákon výslovne neustanovuje žiadne hľadiská - určujúcim je zásadne účelné využitie vecí tak, aby pokiaľ možno nebolo treba vyrovnanie podielov peňažnou sumou. V súdnej praxi sa v konaniach o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva uplatňuje tiež zásada, aby najmä so zreteľom na dobu, ktorá uplynula od rozvodu manželstva, či na oddelené bývanie manželov, boli veci prikázané tej sporovej strane, ktorá ich mala naposledy v držbe, a u ktorej došlo k jej amortizácii.

20. Nakoľko z dôvodov vyššie uvedených bolo potrebné zrušiť aj odvolaním napadnutý výrok o trovách konania, bolo už bezpredmetné zaoberať sa odvolaním žalovanej voči tomuto výroku rozsudku súdu prvej inštancie.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí (ust. § 396 ods. 3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).